

Notitie

Contactpersoon	Berto van Dam
Tweede lezer	Dirk van der Est
Datum	3 augustus 2018
Kenmerk	N001-1250355ERT-V01-agv-NL

Nader onderzoek huismus, gierzwaluw en vleermuizen St. Jozefschool Waddinxveen

Soortgericht onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Gouda is voornemens werkzaamheden uit te voeren aan de St. Jozefschool aan de Kanaalweg 4-5 te Waddinxveen. Figuur 1.1 geeft het plangebied weer. Bij de geplande werkzaamheden wordt bestaande bebouwing gerenoveerd waarbij het dak ingrijpend wordt vernieuwd. De bestemming wijzigt daarbij van maatschappelijk in wonen. Voor dit voornemen is een quickscan ecologie (ODMH, 2017) uitgevoerd. In de quickscan kon niet met zekerheid worden uitgesloten dat verblijfplaatsen van huismus, gierzwaluw en vleermuizen in gebouwen in het plangebied aanwezig zijn. Het aantasten van dergelijke verblijfplaatsen en/of het doden en/of verwonden van beschermde soorten door de werkzaamheden betreft een overtreding van de Wet natuurbescherming. Daarom heeft Tauw in opdracht van de Omgevingsdienst Midden Holland (hierna: ODMH) nader onderzoek naar huismus, gierzwaluw en vleermuizen uitgevoerd.

Figuur 1.1 Plangebied (globaal begrensd)

1.2 Doel

Het doel van onderliggend onderzoek betreft het uitsluiten dan wel vaststellen van de aanwezigheid van en eventuele effecten op verblijfplaatsen van huismus, gierzwaluw en vleermuizen. Dit onderzoek moet antwoord geven op de vraag of er mitigerende maatregelen nodig zijn om negatieve effecten te voorkomen en of voor de beoogde ingrepen een ontheffing nodig is.

2 Methode

Tabel 2.1 geeft de data en weersomstandigheden van de uitgevoerde veldbezoeken weer. Het onderzoek naar huismus en gierzwaluw is uitgevoerd conform de richtlijnen uit de kennisdocumenten van BIJ12 (BIJ12, 2017a/b). Voor het onderzoek naar vleermuizen is in eerste instantie het vleermuisprotocol 2013 gebruikt omdat het vleermuisprotocol 2017 tijdens de opdrachtverlening door de ODMH en het vaststellen van het onderzoeksplan in 2017 nog niet formeel was vastgesteld.

In overleg met de ODMH is afgesproken om na verstelling van het vleermuisprotocol 2017 en op basis van de resultaten van uitgevoerde veldbezoeken te kijken of de onderzoeksinspanning ten aanzien van het vleermuisprotocol 2017 nog aangepast moet worden. Het verschil tussen beide protocollen zit onder andere in een extra onderzoeksinspanning om verblijven van laatvlieger aan te tonen. Leidend was dus het al dan niet waarnemen van laatvliegers tijdens de veldbezoeken. Dergelijke waarnemingen zijn niet verricht waardoor de aanwezigheid van verblijfplaatsen van

laatvlieger redelijkerwijs met zekerheid worden uitgesloten. Om die reden is afgezien van een extra avondbezoek ten behoeve van laatvlieger.

De veldbezoeken voor huismus en gierzwaluw zijn door één ecoloog uitgevoerd omdat het plangebied voor deze soorten voldoende overzichtelijk is. De veldbezoeken voor vleermuizen zijn door twee ecologen uitgevoerd. Het onderzoek naar vleermuizen richt zich op de volgende soorten:

Binnen de gemeente Waddinxveen komen verschillende vleermuissoorten voor: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en watervleermuis (vleermuis.net, 2005-2016). Op grond van de biotoopeisen kan het plangebied een verblijfplaats bieden aan alle bovengenoemde soorten, behalve meervleermuis. Meervleermuis beperkt zich tot enkele goed onderzochte verblijfplaatsen in gebouwen rondom natuurgebieden (Reeuwijkse en Nieuwkoopse Plassen aan de Wilhelminakade in Waddinxveen (overigens niet ver van de Kanaalweg)) (ODMH, 2017). Een negatief effect op verblijven van vleermuizen in bomen (ruige dwergvleermuis en watervleermuis) is uitgesloten omdat er voor de beoogde ontwikkeling geen bomen worden gekapt.

Tabel 2.1 Data en weersomstandigheden van de uitgevoerde veldbezoeken

Datum	Dagdeel	Tijd	Focus	Weersomstandigheden
Vleermuizen				
28 augustus 2017	Avond	23:45 tot 02:00	Paar- en winterverblijfplaatsen	Circa 18 graden, geen bewolking, windkracht 2, droog
12 september 2017	Avond	23:30 tot 01:30	Paar en winterverblijfplaatsen	Circa 16 graden, windkracht 3, vanaf 01:00 en paar spatjes regen (niet noemenswaardig) en half bewolkt tot bewolkt
16 mei 2018	Avond	21:25 tot 23:25	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	Circa 13 graden, windkracht 4, half bewolkt, droog
19 juni 2018	Ochtend	03:00 tot 05:00	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	Circa 17 graden, droog, half bewolkt
Huismus				
23 april 2018	Ochtend	09:15 tot 11:15	Verblijfplaatsen	Circa 12 graden, half bewolkt, windkracht 3, droog
11 mei 2018	Ochtend	08:00 tot 09:00	Verblijfplaatsen	Circa 13 graden, windkracht 3, half bewolkt, droog
Gierzwaluw				
13 mei 2018	Avond	20:00 tot 22:15	Verblijfplaatsen	Circa 16 graden, droog, windstil en nagenoeg onbewolkt
26 juni 2018	Avond	20:00 tot 22:00	Verblijfplaatsen	Circa 19 graden, droog, windkracht 1, 1/8 bewolking
8 juli 2018	Avond	20:30 tot 22:30	Verblijfplaatsen	Circa 20 graden, droog, windkracht 1, 2/8 bewolking

3 Resultaten en consequenties

3.1 Vleermuizen

Tijdens de najaarsbezoeken die in 2017 zijn uitgevoerd waren op drie plekken langsvliegende en foeragerende gewone dwergvleermuizen aanwezig die baltsvluchten uitvoerden. Het gaat om een exemplaar langs de Kanaalweg, langs de St. Victorstraat en langs de Ringvaartsingel. Tijdens het tweede najaarsbezoek waren in tegenstelling tot het eerste veldbezoek ook minimaal twee ruige dwergvleermuizen foeragerend aanwezig. Er was vooral nabij de kerk buiten het plangebied veel activiteit. Afgaande op de (locatie van de) vliegbewegingen wordt aangenomen dat (paar)verblijfplaatsen zich buiten het plangebied bevinden. Er zijn geen aanwijzingen voor verblijfplaatsen in het plangebied.

Tijdens het eerste voorjaarsbezoek vloog de eerst waargenomen (gewone dwerg)vleermuis om 22:20 over het plangebied. Langs de St. Victorstraat ten oosten van het plangebied waren twee foeragerende gewone dwergvleermuizen aanwezig en iets noordelijker waren maximaal drie foeragerende gewone dwergvleermuizen aanwezig. Tijdens het twee voorjaarsbezoek (in de ochtend) waren maximaal drie gewone dwergvleermuizen nabij het groen langs de wegen rond het plangebied aan het foerageren. Alle exemplaren vertrokken rond 04:40 naar locaties verder buiten het plangebied. Daarom wordt aangenomen dat (zomer- en kraam) verblijfplaatsen van vleermuizen die tijdens het veldbezoek zijn waargenomen zich buiten het plangebied bevinden. Er zijn geen in- of uitvliegende vleermuizen aangetroffen.

Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Het groen langs de straten rond het plangebied is van belang als foerageergebied.

Er wordt ten behoeve van de beoogde ontwikkelingen geen bomen gekapt. Een negatief effect op verblijfplaatsen is daarom uitgesloten. Tijdens het onderzoek zijn ook geen belangrijke foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen aangetroffen. Een effect op deze functies is dus ook uitgesloten. Er hoeven geen mitigerende maatregelen te worden getroffen en het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

3.2 Huismus

Tijdens het eerste veldbezoek zijn in de directe omgeving van het plangebied op diverse locaties buiten het plangebied zingende huismussen waargenomen. Op de dakgoot langs de Sint Victorstraat zijn verspreid minimaal 5 mannetjes waargenomen. Bij Ringvaartsingel 1 is een zingend mannetje in de tuin waargenomen. In het plangebied zijn geen (verblijfplaatsen van) huismussen aangetroffen. Tijdens het tweede veldbezoek was korte tijd een huismus roepend aanwezig (niet tilpen/zingen) in een conifeer. Die staat tegen de school, aan de zuidwestkant van het schoolgebouw bij de geitenweitjes (vogel niet gezien). Het ging zeer waarschijnlijk om een, want later zijn hier geen huismussen meer gehoord en/of gezien en tijdens het eerste veldbezoek waren hier ook geen huismussen aanwezig. In de conifeer is ook geen nest van huismus aangetroffen. Evenmin zijn slaapplekken tijdens de veldbezoeken voor gierwaluw en vleermuizen in het plangebied aangetroffen. Dat er verblijfplaatsen of andere essentiële onderdelen in het leefgebied van huismus in het plangebied aanwezig zijn is uitgesloten.

Er hoeven geen mitigerende maatregelen te worden getroffen en het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

3.3 Gierzwaluw

Tijdens het eerste veldbezoek op 13 mei 2018 is drie keer tijdens het veldbezoek een ronde langs gebouwen gelopen waarbij geluid van gierzwaluw is afgespeeld. Er zijn geen reacties vastgesteld. Tijdens het bezoek zijn geen gierzwaluwen in/boven het plangebied waargenomen. Richting het einde van het bezoek zijn enkele exemplaren waargenomen helemaal aan het einde van de Sint Victorstraat. Tijdens het veldbezoek op 26 juni en 8 juli zijn helemaal geen gierzwaluwen waargenomen. Dat er verblijfplaatsen van gierzwaluw in het plangebied aanwezig zijn is uitgesloten. Een negatief effect op gierzwaluw is uitgesloten. Er hoeven geen mitigerende maatregelen te worden getroffen en het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

3.4 Algemene broedvogels

In de schoorsteen zijn zowel van kauw als spreeuw nesten vastgesteld. Deze nesten zijn niet jaarrond beschermd. Bezette nesten van algemene broedvogels zijn echter ook onder de Wnb beschermd als ze bezet zijn. Het is daarom aanbevolen de beoogde werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. In de periode mei tot 15 juli is de kans op de aanwezigheid van broedende vogels het grootst. Ook buiten deze periode zijn broedende vogels beschermd. Vooral kauwen kunnen al vroeg in het voorjaar tot broeden komen. Werkzaamheden kunnen alleen in het broedseizoen worden uitgevoerd als een ter zake kundig ecooloog heeft vastgesteld dat er geen broedende vogels binnen de invloedssfeer van werkzaamheden aanwezig zijn. Het kan zijn dat een ecooloog voorschrijft een bepaalde afstand tot een bezet nest te behouden of de werkzaamheden uit te stellen tot jonge vogels zijn uitgevlogen en niet meer afhankelijk zijn van het (nest in het) plangebied.

4 Bronnen

- BIJ12, 2017a. Kennisdocument gierzwaluw. Versie 1.0, juli 2017.
- BIJ12, 2017b. Kennisdocument huismus. Versie 1.0, juli 2017.
- Netwerk Groene Bureaus, 2013. Vleermuisprotocol 2013.
- Netwerk Groene Bureaus, 2017. Vleermuisprotocol 2017.
- ODMH, 2017. Quickscan ecologie Kanaalweg 2-4, Waddinxveen.15-6-2017. Concept.